

Grundläggande granskning av kommunstyrelsen 2022

Robertsfors kommun

Building a better
working world

Sammanfattning

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Denna grundläggande granskning är en del av den årliga granskningen.

Enligt God revisionsred är den grundläggande granskningen inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse eller nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

För vår sammanfattande bedömning och rekommendationer, se avsnitt 3.

Innehåll

1. Inledning.....	3
1.1. Bakgrund.....	3
1.2. Syfte och revisionsfrågor	3
1.3. Avgränsning	3
1.4. Revisionskriterier.....	3
1.5. Genomförande	5
2. Granskningsresultat.....	6
2.1. Iakttagelser	6
2.2. Övriga kommentarer.....	8
3. Sammanfattande bedömning.....	9

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Styrelse och nämnders ansvar för verksamheten regleras bl. a. i kommunallagen 6 kap. Där framgår att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Enligt god revisionsred ska den grundläggande granskningen vara inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse respektive nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Granskningen har sin utgångspunkt i God revisionsred, samt risker som framkommit i revisorernas risk- och väsentlighetsanalys 2022.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge underlag till revisorernas ansvarsprövning av kommunstyrelsen. Utifrån det har följande revisionsfrågor besvarats i granskningen:

- ▶ Har styrelsen säkerställt en tillräcklig styrning av sin verksamhet?
- ▶ Har styrelsen säkerställt en tillräcklig uppföljning av sin verksamhet?
- ▶ Har styrelsen säkerställt en tillräcklig styrning av ekonomi?
- ▶ Har styrelsen säkerställt en tillräcklig uppföljning av sin ekonomi?
- ▶ Har styrelsen säkerställt att den interna kontrollen är tillräcklig?

1.3. Avgränsning

Granskningen avser kommunstyrelsen och är främst avgränsad till år 2022. Den grundläggande granskningen är översiktlig och inte inriktad på detaljer.

1.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning.

I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av kommunallagen och god revisionsred samt kommuninterna styrdokument beskrivna nedan.

1.4.1. Reglemente för kommunstyrelsen

Det nuvarande reglementet för kommunstyrelsen antogs av fullmäktige 2018-06-18 § 50. Kommunstyrelsen är kommunens ledande förvaltningsorgan och ansvarar för kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsens verksamheter är organiserade i en gemensam förvaltning med fyra sektorer inom sig. Dessa sektorer är inom områdena barn- och utbildning, socialtjänst, samhällsbyggnad och tillväxt där kommunstyrelsen har ett övergripande ledningsansvar. I kommunstyrelsens arbete ingår ett styrningsansvar där styrelsen ska:

- ▶ Säkerställa att de av fullmäktiges fastställda vision, mål och planerna för verksamheten följs och att ekonomin efterlevs samt att kommunens löpande förvaltning styrs utifrån principerna om god ekonomisk hushållning
- ▶ Leda arbetet med att samordna utformning av övergripande mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten
- ▶ Ansvara för att kommunfullmäktiges övriga beslut verkställs
- ▶ Ansvara för att uppföljning och återrapportering kring verksamhetens ställning och utveckling sker till kommunfullmäktige
- ▶ Ansvara för drift och internkontroll av kommunens samlade verksamhet
- ▶ Ha fortlöpande uppsikt i enlighet med kommunallagens avsikt
- ▶ Säkerställa efterlevnad och utveckling/beredning av koncernövergripande principer, riktlinjer, policys, planer och program

1.4.2. Plan- & budgetdokument 2022-2024

Utifrån kommunens plan- och budgetdokument 2022-2024 framgår de kommunövergripande mål som fastställdes av fullmäktige 2021-06-21 § 62. Kommunens målsättning är att verka för hållbar utveckling där målsättningen tar avstamp i FN:s målområden enligt Agenda 2030. Kommunfullmäktige har därför beslutat om fyra mål som ska innebära att kommunen erbjuder:

- ▶ Hållbar livssituation, är attraktiv att bo i
- ▶ God folkhälsa och utbildning, aktiv och i rörelse
- ▶ Hållbar samhällsutveckling med ett gott näringslivsklimat
- ▶ Samexistens med och respekt för natur och kultur

1.4.3. Kommunspecifik styrmodell

I budget- och plandokumentet framgår även kommunens styrmodell. Styrmodellen består av:

- ▶ *Verksamhetsplan för kommunstyrelsens verksamhet*

Verksamhetsplan och detaljbudget inför efterföljande år tas fram av utskott och förvaltningsledning. Kommunstyrelsen ska senast i november samma år besluta om dessa. I verksamhetsplanen ska kommunstyrelsen fastställa ettåriga mål i sin verksamhet och tydligt visa prioritering under kommande år för att bidra till måluppfyllelsen och åtagande genom reglementet.

- ▶ Planerings- och uppföljningsprocessen

Styrelsen ska upprätta månadsrapporter samt delårsrapport för perioden januari-augusti.

1.4.4. Riktlinjer för intern kontroll

Enligt fullmäktiges reglemente för intern kontroll (KF 2016-12-05 § 84) ska styrelser och nämnder årligen ta fram en internkontrollplan. Planen ska innehålla en riskbedömning på nämnd/styrelsenivå, samt kontrollaktiviteter och former för uppföljning/rapportering av kontrollaktiviteter.

Nämnder och styrelser ska minst två gånger per år i samband med delårs- och årsrapport rapportera resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen.

Denna rapport ska innehålla utförd uppföljning i nämnden, styrelsen och utskotten samt utfall av resultatet av vidtagna åtgärder och förslag på åtgärder för förbättring. Kommunstyrelsen lämnar i sin tur löpande eller minst en gång per år en samlad bedömning av de kommunala verksamheternas internkontrollarbete till fullmäktige.

1.5. Genomförande

Granskningen har genomförts genom löpande insamling av fakta och iakttagelser (tex via styrelsens protokoll och tillhörande underlag såsom mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, bokslut).

2. Granskningsresultat

2.1. Iakttagelser

I nedanstående tabell sammanställs våra iakttagelser utifrån respektive kontrollpunkt.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar/hänvisning till protokoll
Styrning och uppföljning av verksamhet		
Beslutat om ettåriga verksamhetsmål utifrån fullmäktiges övergripande mål	—	2021-10-18 § 126 Styrelsens mål anges vara uppdrag som styrelsen ska genomföra under året. Vi menar att målformuleringen bör formuleras efter ett önskat resultat.
Beslutat om indikatorer för att mäta måluppfyllelsen	✓	2021-10-18 § 126
Följt upp verksamhet och måluppfyllelse i en delårsrapport	✓	2022-10-17 § 134 De fyra övergripande målen bedöms sammanställt vara delvis uppfyllda. Delårsrapportens måluppföljning visar att 3 uppdrag är färdigställda, 15 uppdrag är påbörjade och ska rapporteras till årsbokslutet.
Följt upp verksamhet och måluppfyllelse i en årsrapport	✓	Styrelsen följde upp sin verksamhet i årsredovisningen i april 2023.
Når måluppfyllelse avseende verksamhet	—	Styrelsens måluppföljning i årsrapporten visar att 10 uppdrag är färdigställda och 8 uppdrag är påbörjade.
Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse avseende verksamhet	Ej tillämplig	Vi kan inte med styrelsens uppdrag avläsa huruvida styrelsen har indikatorer som visar på bristande måluppfyllelse.
Styrning och uppföljning av ekonomi		
Upprättat en budget för innevarande år inom tilldelad ram	✓	2021-10-18 § 126
Följt upp ekonomin i månadsrapporter	✗	Styrelsen har ej följt upp ekonomin i månadsrapporter. Styrelsen beslutade 2021-10-18 § 126 att övergå från månadsrapporter till kvartalsrapporter. Ärendet behandlades i fullmäktige 2021-11-01 § 85, där fullmäktiges beslut var att tacka för informationen. Vi kan inte i protokollet avläsa om fullmäktige har beslutat om nya riktlinjer för ekonomisk rapportering.

		Styrelsen har inte förslagit fullmäktige att godkänna styrelsens beslut om ekonomisk rapportering.
Följt upp ekonomin i en delårsrapport	✓	2022-06-07 § 93, april 2022-10-17 § 134, augusti Helårsprognosen för styrelsen enligt delårsrapporten per augusti visar att styrelsen gör ett överskott med 3,5 mnkr.
Följt upp ekonomin i en årsrapport	✓	Styrelsen följde upp sin ekonomi i årsredovisningen i april 2023.
När måluppfyllelse avseende ekonomi	✓	Styrelsen redovisar ett överskott med 954 tkr för 2022.
Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse avseende ekonomi	Ej tillämplig	Styrelsen har god måluppfyllelse avseende ekonomi.
Intern kontroll		
Värderat identifierade risker	✓	Internkontrollplanen innehåller en riskanalys.
Beslutat om internkontrollplan	✓	2021-12-06 § 154
Internkontrollplanen tydliggör - vilka risker som ska kontrolleras - kontrollmetod - vem som är ansvarig för kontroll - när i tid kontroll sker	✓	Samtliga punkter redogörs i internkontrollplanen.
Följt upp internkontrollplanen	—	Styrelsen har ej följt upp internkontrollplanen i samband vid behandling av delårsrapporten. Styrelsen har följt upp internkontrollplanen vid behandlingen av årsrapporten.
Vidtagit åtgärder vid identifierade brister	✓	Vidtagna åtgärder redogörs för kontrollområdena med avvikande resultat.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, — = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse, ET = Ej tillämplig

2.2. Övriga kommentarer

Revisorerna har valt att inkludera kommunens hantering av investeringsprojektet ut- och ombyggnationen av förskolan i Ånäset. Media har uppmärksammat att kommunen brustit i sin hantering gällande lagen om offentlig upphandling. I vår granskning av kommunens årsredovisning 2022 framkommer att projektets budgetavvikelse uppgått till 3 mnkr eller ca 20 procent.

Vi kan via protokollgranskning inte se att projektet har behandlats av kommunstyrelsen eller styrelsens utskott under något sammanträde 2022.

3. Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattade bedömning är att kommunstyrelsen delvis har säkerställt en tillräcklig styrning av sin verksamhet. Uppföljningen av sin verksamhet bedömer vi som tillräcklig. Vi bedömer även att styrelsen har säkerställt en tillräcklig styrning av sin ekonomi. Uppföljningen av ekonomin bedömer vi är delvis tillräcklig. Vidare bedömer vi att styrelsen har säkerställt en tillräcklig intern kontroll.

Vår bedömning grundar sig på följande:

Granskningsområde och revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har styrelsen säkerställt en tillräcklig styrning av verksamheten?	Delvis	Styrelsen har antagit en verksamhetsplan med mål och indikatorer för att mäta måluppfyllelsen. Målen är dock uppdrag som styrelsen ska genomföra under året. Vi kan inte avläsa huruvida styrelsens uppdrag indikerar på god måluppfyllelse.
Har styrelsen säkerställt en tillräcklig uppföljning av verksamheten?	Ja	Styrelsen har följt upp verksamheten i enlighet med reglementet.
Har styrelsen säkerställt en tillräcklig styrning av ekonomin?	Ja	Styrelsen har antagit en budget och redovisar ett överskott för helåret.
Har styrelsen säkerställt en tillräcklig uppföljning av ekonomin?	Delvis	Styrelsen har följt upp sin ekonomi i delårsrapporter och årsrapport. Styrelsen har ej följt upp sin ekonomi i månadsrapporter, vilket ska göras enligt fullmäktiges styrmodell.
Har styrelsen säkerställt en tillräcklig intern kontroll?	Ja	Styrelsen har arbetat med intern kontroll enligt fullmäktiges riktlinjer. Vi noterar dock att internkontrollplanen inte har följts upp vid behandlingen av delårsrapporterna.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- ▶ Säkerställa att målen i verksamhetsplanen formuleras efter ett önskat resultat i stället för aktivitetsbaserat
- ▶ Säkerställa följsamhet till fullmäktiges styrmodell avseende ekonomisk rapportering
- ▶ Säkerställa att internkontrollplanen följs upp vid behandling av delårsrapport

Robertsfors april 2023

Samuel Larsson
Revisionskonsult, EY

Christer Marklund, uppdragsledare
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY